

IHMISKAUPAN VASTAISTA TOIMINTAA KOSKEVIEN HALLITUSOHJELMAKIRJAUSTEN TOIMEENPANOJA SEURAAVA OHJAUSRYHMÄ

3. KOKOUS

Aika tiistai 9. helmikuuta 2021 klo 13:30-15:00
Paikka Skype-kokous

Osallistujat Kansliapäällikkö Pekka Timonen (puheenjohtaja), OM (liityi klo 13:45)
Osastopäällikkö, ylijohdaja Ari-Pekka Koivisto (varapuheenjohtaja), OM
Valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisen työn koordinaattori Venla Roth (pääsihteeri),
Erityisasiantuntija Mia Luhtasaari (pöytäkirjasihteeri), OM

Kansliapäällikkö Kirsi Pimiä (varsinainen jäsen), SM (poistui klo 14:25)
Erityisasiantuntija Minna Viuhko (varajäsen), STM
Hallitusneuvos Olli Sorainen (varsinainen jäsen), TEM
Oikeuspäällikkö Kaija Suvanto (varsinainen jäsen), UM
Lainsäädäntöneuvos Jyri Inha (varsinainen jäsen), VM

PÖYTÄKIRJA

1) Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Varapuheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:34. Asialista hyväksyttiin muutoksitta.

1) Työryhmän esitys Ihmiskaupan vastaiseksi toimintaohjelmaksi (liite 1.)

Sihteeristö esitteli toimintaohjelman sisältöihin ja toimintaympäristöön liittyviä uusia seikkoja, joita on otettu huomioon ohjelman valmistelussa.

Työryhmä ja sihteeristö sai kiitosta huolellisesta valmistelusta. Todettiin toimintaohjelman olevan harvinaisen poikkihallinnollinen kokonaisuus, joka yhdistää erihallinnonalojen työn. Ohjausryhmän yksimielinen näkemys oli se, että valmistelussa on ollut mukana kaikki keskeiset hallinnonalat. Tahtotilan todettiin olleen valmistelussa yhteinen, jolloin myös resurssikyvykset on saatu valmisteluvaiheessa ratkaistua. Keskustelun johtopäätöksenä oli näkemys siitä, että toimintaohjelman toteutus tulee myös saamaan horisontaaliuudesta vipuvartta ja

vaikuttavuutta. Hallinnonalojen sitoutuminen on positiivista toimenpiteiden jatkon kannalta yli toimintaohjelmakauden ja hallinnonalojen olisi hyvä miettiä ennakoivasti keinoja työn pitkäaikaiseen jatkumiseen ”joustavan jatkuvuuden suunnittelun” kautta.

Huomioitiin se, että toimenpiteisiin sisältyy niin kertaluonteisia toimenpiteitä kuin ylihallituskauden jatkuvia. Viimeksi mainituiden tavoite on saada aikaiseksi rakenteellisia muutoksia, joita ei välttämättä ehditä edistämään riittävästi toimintaohjelman voimassa olon aikana. VM:n taholta pidettiin tärkeänä hankkeen keskeisten, strategisten kokonaisuuksien pitämistä selkeinä ja tarkoituksenmukaisesti toteutettavina hankkeen jatkossa ja toimenpiteiden toteutumisen seurannassa. VM piti tätä edellytyksenä myös hankkeen tuloksekkaalle jatkuvuudelle. VM toi esiin suosituksen ennakoida ja toimenpiteittäin ja toimijoittain yhteensovittaa mahdollisia jatkoresursointitarpeita, jotta niitä voidaan tarpeen mukaan tarkastella myös mm. kehys- ja budjettivalmistelussa.

Toimeenpanon seurannan osalta tunnistettiin, että toimenpidekokonaisuuksien strategisen tehokkuuden toteutuminen vaatii jatkuvaa seurantaa. Toimintaohjelman lopussa toteutettavan ulkoisen arvioinnin tulisi keskittyä nimenomaisesti strategisten painopistealueiden seurantaan.

Ohjausryhmälle annettiin tiedoksi STM:n kautta esille tulleet kommentit toimintaohjelmaan. Näkökulmaeroja on ilmentynyt erityisesti ihmiskaupan uhrien erityisasemaan liittyen. Kommentteihin on pyritty löytämään kompromissiratkaisuja valmistelun aikana. STM:n jäsenen näkemys oli, että toimintaohjelmaa on valmisteltu demokraattisella tavalla.

TEM toi esille sen olevan vahvasti sitoutunut sekä työperäisen ihmiskaupan ehkäisyyn että uhrien kotoutumisen tukemiseen. Ohjausryhmän puolesta on kiitettävää, että TEM on pystynyt panostamaan työperäisen hyväksikäytön ehkäisyyn ja uhrien auttamiseen.

Todettiin olevan toivottavaa, jos toimenpiteitä voitaisiin jatkaa vuoden 2023 loppuun. Tunnistettu tarve tehdä työtä pitkäjänteisemmin kuin hallituskauden aikana. Asia jää linjattavaksi poliittisessa käsittelyssä, kuten myös kysymys toimintaohjelman muodollisesta hyväksymisestä.

Yhteenvedon puheenjohtaja totesi palautteen olleen erittäin positiivisia. Teknisiä huomioita voi toimittaa sihteeristölle torstaihin 11.2. mennessä. Tämän jälkeen ohjelma viimeistellään ja se siirtyy poliittiseen käsittelyyn.

2) Muut ajankohtaiset asiat

STM lainsäädäntöryhmä jatkaa valmistelua (temaattisia kokouksia n. kerran kuussa). Keskusteluja käyty hyvässä hengessä, mutta keskustelut palautuvat toistuvasti erilaisiin näkemyksiin erityislainsäädännön lisäarvosta suhteesta sosiaalihuollon yleiseen lainsäädäntöön. Esillä

on ollut myös uhrien auttamisen haasteet, sekä se mitkä niistä ovat lainsäädännöllisiä ja mitkä puolestaan käytäntöihin tai resursseihin liittyviä haasteita.

Puheenjohtaja totesi yleisesti lainsäädäntöhankkeissa, joissa tarkastellaan erilliskriminalisointia tai –lainsäädäntöä, lähtökohtana olevan erityislainsäädännön välttäminen, jos yleislainsäädäntö todetaan riittäväksi. Myös ihmiskaupan uhrien auttamista koskevaa lainsäädäntöä tarkastelevan työryhmän työ tulee vaatimaan molemmin puolia kompromisseja sekä erityislainsäädäntöä että yleislainsäädäntöä puoltavilta tahoilta.

Ohjausryhmän on mielenkiintoista saada tietoa siitä, miten poliisin erikoisryhmän toiminta vaikuttaa piilossa tapahtuvan rikollisuuden paljastamisen tuloksellisuuteen.

Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyttiin muutoksitta.

3) Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen osalta päätettiin seuraavasti: Mikäli ministeriryhmä hyväksyy kevättalvella, kokous pidetään kesäkuussa. Mikäli hyväksyntä pitkittyy, kokous kutsutaan koolle syksyllä. Sihteeristö palaa päivämääriin, kun hyväksyntä aikataulu on tiedossa.

4) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:40.